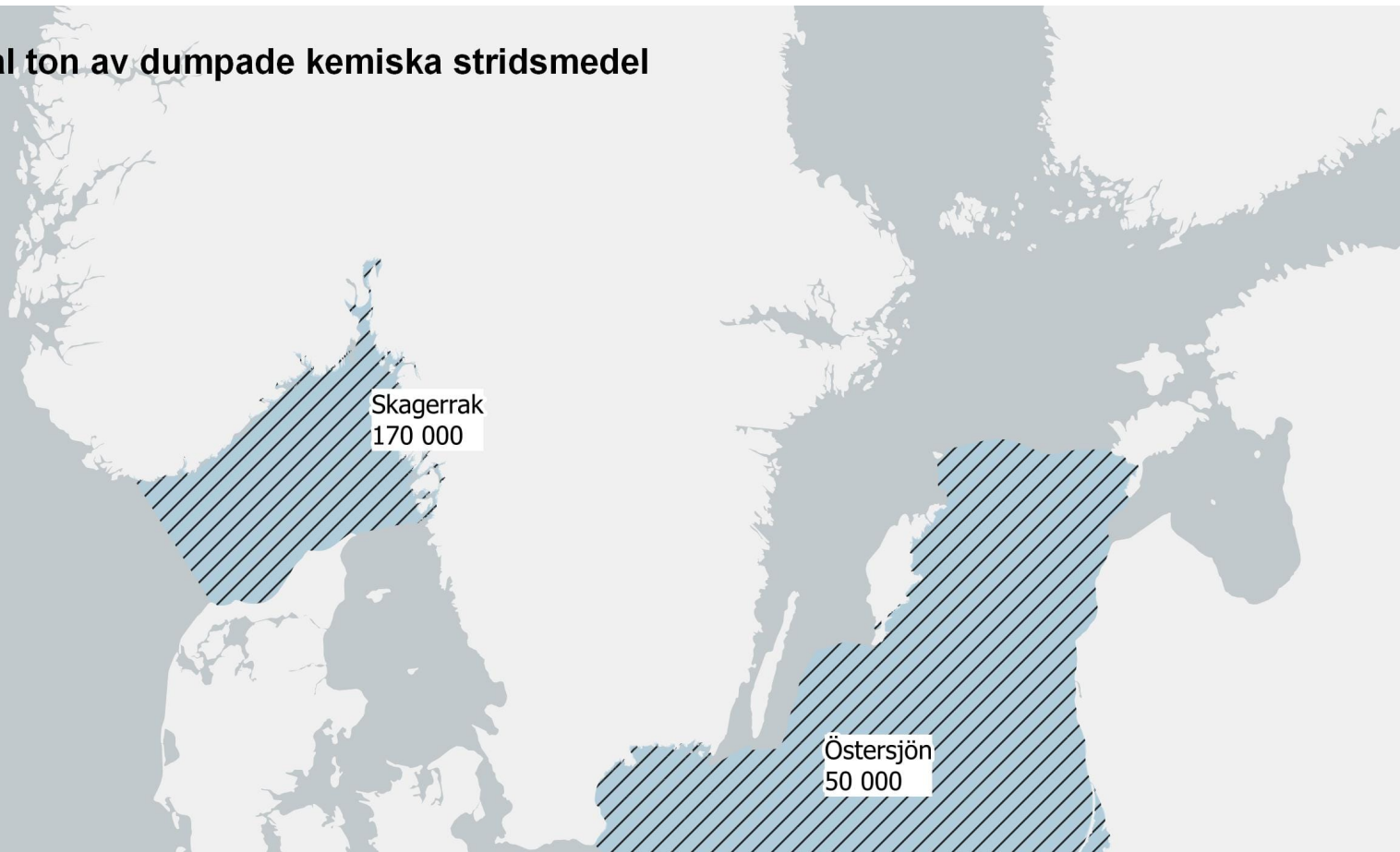

Antal ton av dumpade kemiska stridsmedel

Totalt i Östersjön dumpades uppskattningsvis cirka 50 000 ton krigsmateriel innehållande kemiska stridsmedel. I Skagerrak sänktes runt 170 000 ton under åren efter andra världskriget.

2020-06-03 08:00 CEST

Undersökning visar: Låga halter av kemiska stridsmedel i fisk och skaldjur

I haven utanför Sverige finns mängder av kemiska stridsmedel som dumpades efter andra världskriget. Analyser av fisk och skaldjur visar nu att halterna av stridsmedlen är låga. Det är Havs- och vattenmyndigheten, HaV, som har tagit initiativ till provtagningen.

Som ett led i HaVs arbete för en bättre havsmiljö provfiskades fisk och skaldjur under sommaren 2019. Det är dessa prover som nu har analyserats. Provfisket genomfördes vid två platser där mycket stridsmedel har dumpats:

väster om Måseskär på Västkusten och det så kallade Gotlandsdjupet söder om ön. När stridsmedlen läcker ut i den marina miljön riskerar de att skada människor, djur och växter.

Torsk, skrubbskädda, havskräfta, räka och pirål är de fiskar och skaldjur som har undersökts. De förstnämnda arterna för att de ofta äts av människor. Pirålen, en maskliknande cirka 50 cm lång fisk, för att den är en så kallad markörart.

– Den lever i bottensedimentet och är därför extra utsatt för de stridsmedel som finns där. Pirålen är därför en bra indikator på hur mycket gifter som finns i havsbotten, säger Fredrik Lindgren, utredare vid HaV.

Analyserna har gjorts vid VERIFIN (Finnish institute for verification of the chemical weapons convention), ett institut som är världsledande på analyser av kemiska stridsmedel.

Stridsmedlet Clark I och II detekterades i pirål vid ett av de undersökta vraken på västkusten. Clark I och II, arsinolja och Adamsit detekterades i torsk och i sediment i Gotlandsdjupet.

– Analyserna visar att halterna av giftiga stridsmedel är låga eller till och med mycket låga för samtliga arter. Det är förstås positivt och innebär också att det inte är någon fara att äta fisk och skaldjur från dessa områden. Men däremot är ju kemiska stridsmedel något som inte ska återfinnas i den marina miljön, vare sig i sediment eller i fisk och skaldjur.

Väster om ön Måseskär i Skagerrak finns ett område med 28 vrak, där vattendjupet är cirka 200 meter. Där sänktes fartyg efter andra världskriget, fyllda med överbliven ammunition och kemiska stridsmedel. HaV har gjort tidigare provfisken, 2016 och 2017. Låga halter av kemiska stridsmedel och arsenik har uppmätts i sediment och fisk under årens lopp i de centrala delarna av vrakområdet.

Gamla krigsfartyg och ammunition dumpades inte bara på Västkusten, även söder om Gotland finns ett stort dumpningsområde. Totalt i Östersjön dumpades uppskattningsvis cirka 50 000 ton krigsmateriel innehållande kemiska stridsmedel. I Skagerrak sänktes runt 170 000 ton under åren efter andra världskriget.

[Här finns rapporten att ladda ner](#)

För mer information, kontakta Fredrik Lindgren, utredare vid HaV. Tel 010-698 63 14, fredrik.lindgren@havochvatten.se

Havs- och vattenmyndigheten, HaV, arbetar för levande hav, sjöar och vattendrag. Citera gärna våra pressmeddelande och nyheter, men hänvisa alltid till HaV.

Foto: /Havs- och vattenmyndigheten.

Bilden får användas för redaktionell återpublicering där HaV och HaVs arbete beskrivs och ett år från pressmeddelandets datum. Användning i kommersiella syften är inte tillåten. I anslutning till publicering skall namn på upphovsman och källa anges.

Kontaktpersoner

Staffan Ljung

Presskontakt

Presskontakt

staffan.ljung@havochvatten.se

0700-89 85 34

010-698 6342